

1-(અ) બે કલાઓ માટે કલેપેરોન - કલોસ્ટીયસ સમીકરણની તારવડી કરો. પ્રવાહી-ભાગ સંતુલન સમજાવો. (10)

(બ) B.E.T. સમીકરણ તારવો. (06)

અથવા

1-(અ) ઉષ્માગતિવિદ્યા નો વિજો નિયમ વિગતવાર સમજાવો અને તેની મર્યાદાઓ આપો. (10)

(બ) પ્રાથમિક અને ટ્રિપ્લિયક ક્ષાર અસર પર નોંધ લખો. (06)

2-(અ) ઓવર વોલ્ટેજ ની વ્યાખ્યા આપો. ક્ષાઈડોજન ઓવર વોલ્ટેજ પર નોંધ લખો અને તેના ઉપયોગો જણાવો. (06)

(બ) (૧) ત્રિપ્લિયક પ્રણાલી માટે કલા નિયમ સમજાવો અને તેનું આલોધીય વર્ણન સમજાવો. (06)

(૨) $0.2 \text{ M Na}_2\text{SO}_4$ ના ટ્રાવણની આયનીક પ્રભળતા શોધો. (02)

અથવા

2-(અ) ઓરવાલ્ડનો મંદન નો નિયમ તારવો. નિર્ણય અને પ્રબળ વિઘૃત વિભાજનના સંદર્ભમાં ઓરવાલ્ડના નિયમની સતત્યતા સમજાવો. (06)

(બ) (૧) ન્યુકિલયર ફીશન (કેન્દ્રીય ગંડન) અને ન્યુકિલયર રચ્યુઝન (કેન્દ્રીય ગલન) પ્રક્રિયાઓ પર નોંધ લખો. (06)

(૨) એસેટીક એસીડના 0.1 M ટ્રાવણની સમતુલ્યવાફકના 298k તાપમાને $5.2 \text{ mho cm}^2 \text{ eq}^{-1}$ છે. જ્યારે અન્ત મંદતાએ સમતુલ્યવાફકતા $391 \text{ mho cm}^2 \text{ eq}^{-1}$ છે. એસેટીક એસીડનો વિધોજન અચળાંક ગણો. (08)

3-(અ) બેગનું સમીકરણ તારવો. (06)

(બ) (૧) પ્રક્રિયા દરના સંક્રમણ સ્થિતિ સિદ્ધાંત અને સંધાત સિદ્ધાંત વર્ણોની મેદ સ્પષ્ટ કરો. (06)

(૨) એક પદાર્થની ઘનતા $1.984 \text{ ગ્રામ cm}^{-3}$ છે. પદાર્થની અણુ રચના NaCl જીવી છે. જો પદાર્થનો અણુભાર 74.56 શીથ તો એકમકોણની બાજુની લંબાઈ 0A માં ગણો. (03)

અથવા

3-(અ) વાન્ડ વાલ્સનું સમીકરણ તારવો. (06)

(બ) (૧) સાયમલ્ટેનિયસ પ્રક્રિયા એટલે શું ? બાજુ-પ્રક્રિયા (ગૌણ-પ્રક્રિયા) પર નોંધ લખો. (06)

(૨) ઓક્સિજન (O_2) માટે સરેરાશ વર્ગીત વેગના વર્ગમૂળની 27°C તાપમાને ગણતરી કરો. (03)

$$[R = 8.314 \times 10^7 \text{ ergs deg}^{-1} \text{ mole}^{-1}] [O = 16]$$

4-(અ) કેન્દ્રીય સાંકળ રીએક્ટર પર નોંધ લખો. (06)

(બ) (૧) વર્ધન અસર અને વાલ્ડેનનો નિયમ સમજાવો. (06)

(૨) એક પ્રક્રિયામાં રહેલા પદાર્થ માટે ΔH અને ΔS ના મુલ્યો અનુક્રમે -22600 cal./mole અને -45.2 cal./mole છે. તો 300 K તાપમાને ΔG શોધો. $[R = 1.987 \text{ cal./mole}]$ (03)

અથવા

4-(અ) (૧) ટ્રેસર ટેકનીક પર નોંધ લખો. (06)

(૨) પરમાણુ ઊર્જાના ઉપયોગો જણાવો. (04)

(બ) (૧) ઓવર વોલ્ટેજ પર pH તથા પ્રવાહ ઘનતાની અસર ટુકમાં સમજાવો. (06)

(૨) 0°C તાપમાને 1 ગ્રામ પાણીનું અને બરફનું કદ અનુક્રમે 1.0 મી.લી. અને 1.091 મી.લી. શીથ તો 1 વાતાવરણ દબાણમાં વધારો કરતાં ગલનબિંદુમાં થતી ધટાડી શોધો. (03)

$$\text{પાણીની ગલન ગુણ ઉષ્મા} = 80 \text{ કેલરી.ગ્રામ}^{-1} \quad 1 \text{ કેલરી} = 41.2 \text{ મી.લી. વાતાવરણ}$$

**Third Year B.Sc. Examination
April / 2016
Chemistry Paper No. C - 304 (Physical Chemistry)**

Time: 02:00 Hours]**Code: 8934****[Total marks: 75]**

- 1-(A) Derive the Clausius – clapeyrone equation for two phases. Explain Liquid-vapour equilibria. (10)

- (B) Derive B.F.T. equation. (09)

OR

- 1-(A) Explain the third law of thermodynamics in detail and give its limitation. (10)

- (B) Write a note on primary and secondary salt effects. (09)

- 2(A) Define over voltage. Write a note on Hydrogen over voltage and give its application. (09)

- (B) (I) Explain phase rule for three component system and give its graphical representation. (08)

- (II) Calculate ionic strength of 0.2M Na_2SO_4 . (02)

OR

- 2(A) Derive Oswald's law of dilution. Discuss the validity of this law with reference to strong and weak electrolytes. (09)

- (B) (I) write a note on Nuclear fission and Nuclear fusion reaction. (06)

- (II) The equivalent conductivity of 0.1 M Solution of acetic acid is $5.2 \text{ mho cm}^2 \text{ eq}^{-1}$. At 298 K, while its equivalent conductivity at infinite dilution is $391 \text{ mho cm}^2 \text{ eq}^{-1}$. Calculate the dissociation constant of acetic acid. (04)

- 3(A) Derive Bragg's equation. (09)

- (B) (I) differentiate between transition state theory and collision theory of reaction rates. (07)

- (II) The density of substance is 1.984 gm cm^3 and molecular weight is 74.56 gm/mole. The structure of substance is same as NaCl. Calculate the length of unit cell. (03)

OR

- 3(A) Derive Vander Waals equation. (09)

- (B) (I) What is Simultaneous reaction? Write a note on side reaction. (07)

- (II) Calculate the root mean square velocity of oxygen (O_2) at 27 °C. (03)

$$[\text{R} = 8.314 \times 10^7 \text{ ergs deg}^{-1} \text{ mole}^{-1}] [\text{O} = 16]$$

- 4(A) Write a note on nuclear chain reactor. (09)

- (B) (I) Explain wein effect and Waldn's rule. (06)

- (II) The value of ΔH and ΔS are -22600 cal/mole and -45.2 cal/mole for a substance in the reaction. Calculate ΔG at 300 K. [R = 1.987 cal/mole] (03)

OR

- 4(A) (I) write a note on tracer technique. (05)

- (II) State uses of Nuclear energy. (04)

- (B) (I) Describe in short the influence of pH and current density. (06)

- (II) At 0 °C temperature the volume of 1 gm water and ice is 1.0 ml and 1.091 ml respectively. Find out decrease in M.P. If 1 atm. Pressure is increased.

$$\text{Latent Heat of Water} = 80 \text{ cal gm}^{-1} \text{ and } 1 \text{ calorie} = 41.2 \text{ ml atm.}$$